

ØKONOMISTYRELSEN

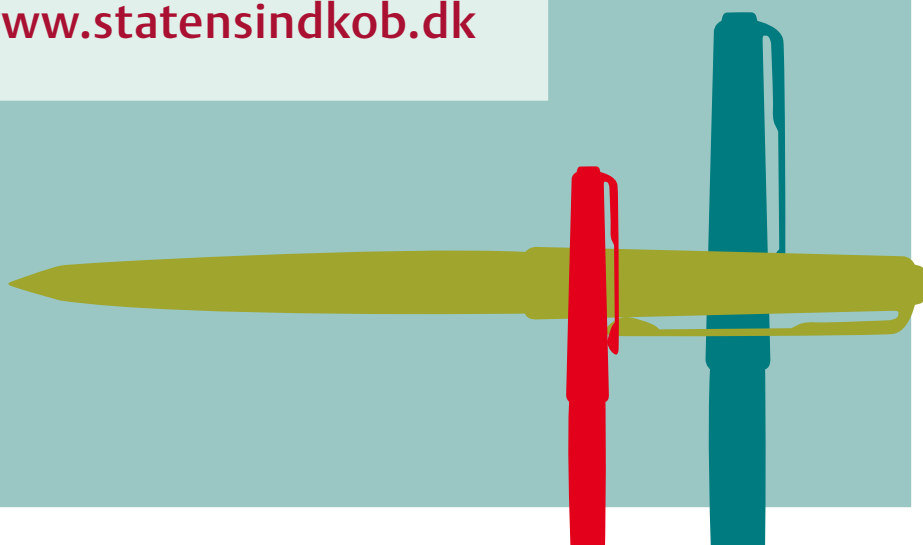
STATENS INDKØBSPOLITIK

INDHOLD

Hvad er Statens Indkøbspolitik – og hvad er det ikke?	4
Overordnede mål for Statens Indkøbspolitik	7
Overordnede krav i Statens Indkøbspolitik	8
Temaer i Statens Indkøbspolitik	11
Statens Indkøbsprogram	15
SKI	21
Yderligere information	22

www.statensindkob.dk

EFFEKTIVISERING AF STATENS INDKØB

Effektivisering i staten er et spørgsmål om at frigøre ressourcer, som i stedet kan anvendes til at forbedre servicen til borgerne. Effektivisering kan ske på mange måder – fx ved at bruge færre ressourcer til administration, ved at afbureaukratisere, ved at anvende ny teknologi, bedre arbejdstilrettelæggelse og ved at anvende færre ressourcer til køb af varer og tjenesteydelser i staten.

Statslige institutioner indkøber for skatteydernes penge. Det er derfor de statslige institutioners forpligtelse at sørge for at varetage denne indkøbsfunktion på en måde, så skatteydernes penge forvaltes bedst muligt. Effektivisering af indkøb er et middel hertil.

Det statslige indkøb udgør ca. 30 mia. kr. årligt svarende til en fjerdedel af de samlede driftsudgifter i staten på 120 mia. kr. årligt¹. Mere effektive indkøb, som betyder, at varerne købes billigere, vil derfor være en betydelig kilde til at frigøre ressourcer til andre formål.

Indsatsen for at effektivisere statens indkøb er allerede kommet langt, især efter iværksættelsen af Statens Indkøbsprogram. Den samlede effektivisering siden iværksættelsen af Statens Indkøbsprogram beløber sig således til ca. 800 mio. kr. årligt fra 2010.

Statens Indkøbsprogram adskiller sig fra SKI's indkøbsaftaler ved, at de fællesstatslige aftaler er obligatoriske at anvende for statslige institutioner, mens SKI stiller et tilbud til rådighed, som den enkelte kunde frit kan vælge at benytte. Det er således kun på de indkøbsområder, hvor der ikke er indgået fællesstatslige aftaler, at indkøb vil kunne ske på en af SKI's aftaler.

Denne publikation introducerer Statens Indkøbspolitik. Statens Indkøbspolitik har til formål yderligere at understøtte effektiviseringen af indkøbsområdet i staten. Statens Indkøbspolitik fokuserer både på at understøtte det fællesstatslige indkøb, der foretages som led i Statens Indkøbsprogram, samt at understøtte effektiviseringen af det tværministerielle indkøb, indkøb på det enkelte ministerområde og indkøb i de enkelte institutioner.

Statens Indkøbspolitik er en vejledning, der uddyber reglerne for indkøb i staten, der fremgår af "Cirkulære om indkøb i staten".

I publikationen gennemgås de overordnede mål og krav – der følger kravene i "Cirkulære om indkøb i staten" – ligesom de enkelte temaer i Statens Indkøbspolitik, introduceres kort. Hele indkøbspolitikken findes på www.statensindkob.dk

¹ Den statslige driftsramme på FFL10 udgør godt 120 mia. kr. Det statslige indkøb skønnes til ca. 30 mia. kr. eksklusiv indkøb i de selvejende institutioner.

HVAD ER STATENS INDKØBSPOLITIK – OG HVAD ER DET IKKE?

Statens Indkøbspolitik omhandler det fællesstatslige og det tværministerielle indkøb. Det betyder, at Statens Indkøbspolitik omfatter:

Det fællesstatslige indkøb

Indkøb foretaget som led i Statens Indkøbsprogram, som med fordel kan foretages på tværs af alle statslige institutioner, fordi det omhandler varer eller tjenesteydelser, der anvendes bredt i staten.

Det tværministerielle indkøb

Indkøb, som med fordel kan foretages på tværs af flere ministerområder eller større institutioner i staten, fordi det omhandler varer eller tjenesteydelser, der efter nærmere analyse viser sig egnet til sådant indkøb¹.

I forlængelse af Statens Indkøbsprogram er indførelsen af én fælles indkøbspolitik for staten et naturligt næste skridt i effektiviseringen af indkøb i staten. Med én fælles indkøbspolitik vil ministerområderne få opstillet fælles overordnede mål for og krav til det fællesstatslige indkøb, og der vil på baggrund af oplysninger fra ministerområderne blive udarbejdet en fællesstatslig udbudsplan, der vil kunne lette planlægning og administration på ministerområderne. Statens Indkøbspolitik følger hovedprincipperne i ”Cirkulære om indkøb i staten”.

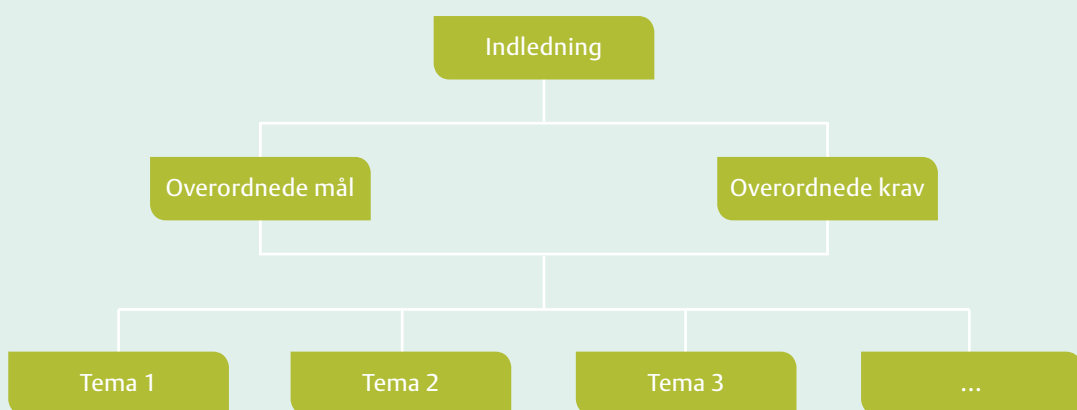
Statens Indkøbspolitik bidrager samtidig til afbureaukratisering i staten, da der som følge af revideringen af det hidtidige indkøbscirkulære bl.a. ikke længere vil være krav om, at de enkelte ministerområder skal udarbejde egne indkøbspolitikker og omsætte disse i handlingsplaner.

Statens Indkøbspolitik består af en ”overbygning” med af overordnede mål og krav, og derunder en ”underbygning” bestående af en række temaer, der opdateres og vedligeholdes efter behov.

¹ Sidstnævnte kan fx ske i form af egentlige fælles udbud på tværs af ministerområder eller institutioner eller i form af fx koordineringskøb på SKI-aftaler.

Strukturen i Statens Indkøbspolitik

Med iværksættelsen af Statens Indkøbsprogram og etableringen af Statens Indkøb har effektiviseringen af indkøb i staten taget et væsentligt skridt fremad.

Der er sket en standardisering og koordinering af dele af det fællesstatslige indkøb, og statens institutioner er blevet forpligtet til at anvende de indgåede fællesstatslige indkøbsaftaler. Dette har reduceret statens indkøbspriser og dermed den samlede udgift til indkøb af varer og tjenester. Staten køber nu ind i større mængder, hvilket bidrager til at sikre fornuftige priser og en god kvalitet og dermed en fornuftig anvendelse af skatteborgerenes penge.

Samtidig har ministerområderne og institutionerne med indførelsen af statens indkøbskontoplan fået et redskab, der giver et overblik over fordelingen af indkøb på de forskellige indkøbskategorier. Ministerområderne og de enkelte institutioner har derfor en ny og forbedret mulighed for systematisk at vurdere og planlægge deres indkøb.

Næste skridt i effektiviseringen af indkøb i staten vil være at understøtte den fælles indkøbsindsats yderligere og desuden i højere grad at udbrede anvendelsen af tværministerielle indkøbsaftaler som supplement til de fællesstatslige forpligtende aftaler. Dette næste skridt forudsætter, at ministerområderne i højere grad deltager i det fælles- og tværministerielle samarbejde. Derfor handler næste skridt i effektiviseringen også om et styrket organisatorisk fokus på indkøb på ministerområderne.

OVERORDNEDE MÅL FOR STATENS INDKØBSPOLITIK

Statens Indkøbspolitik skal medvirke til at:

Understøtte gennemførelsen af Statens Indkøbsprogram

Statens Indkøbsprogram er igangsat for at sikre, at indkøbet i staten foretages så effektivt som muligt og dermed, at ressourcerne i staten forvaltes bedst muligt. Det er tilfældet, når indkøb i staten organiseres effektivt og sker på en måde, så indkøbet tilgodeser statens behov med en passende kvalitet til den lavest mulige pris.

Statens Indkøbsprogram har effektiviseret indkøbet i staten markant. Der er gennemført fire faser i henholdsvis 2006, 2007, 2008 og 2009. Der er i hver fase indgået forpligtende aftaler om standardiseret og koordineret indkøb af varer og tjenesteydelser til hele staten. Som konsekvens heraf er der skabt væsentlige effektiviseringsgevinster i hver fase.

Statens Indkøbspolitik har til formål at understøtte den fortsatte implementering af Statens Indkøbsprogram, bl.a. via kravet om, at ministerområderne skal koordinere relevante indkøbsaktiviteter på koncernniveau, og at ministerområderne har pligt til at medvirke til gennemførelsen af Statens Indkøbsprogram.

Styrke og koordinere det tværministerielle indkøb

Der er gennemført en række tværministerielle udbud, men der kan med fordel fokuseres endnu mere på dette område for at sikre et systematisk fokus på effektiviseringsmulighederne. Det er dog ikke alle indkøb, der er egnede til fællesstatsligt indkøb. Udarbejdelsen af den statslige udbudsplan vil give en helt ny mulighed for at identificere muligheder for tværministerielt indkøb, herunder på aftaler indgået af SKI.

Statens Indkøbspolitik er endvidere et hjælp værktøj til både koncernindkøberne og øvrige indkøbsansvarlige i staten. Politikken er dynamisk i den forstand, at temaerne efter behov vil blive opdateret i forhold til anbefalinger, inspiration og gode råd m.v.

OVERORDNEDE KRAV I STATENS INDKØBSPOLITIK

Der er i alt fire overordnede krav i Statens Indkøbspolitik:

1. Ministerområderne skal koordinere deres relevante indkøbsaktiviteter på koncernniveau og medvirke til gennemførelsen af Statens Indkøbsprogram.

Koncernindkøbsniveauet skal til enhver tid medvirke til og understøtte de initiativer, som tages af Økonomistyrelsen (Statens Indkøb) i relation til effektivisering af det statslige indkøb. Herunder skal koncernindkøbsniveauet tage konkrete initiativer til at realisere Statens Indkøbspolitik på ministerområderne. Se i øvrigt nærmere om koncernindkøbsniveauets opgaver nedenfor under beskrivelsen af temaet "Fordeling af opgaver på indkøbsområdet" og under det tilsvarende tema på www.statensindkob.dk

2. Økonomistyrelsen skal årligt udarbejde en fællesstatslig udbudsplan på baggrund af input fra ministerområderne. Udbudsplanen vil løbende blive drøftet med ministerområderne.

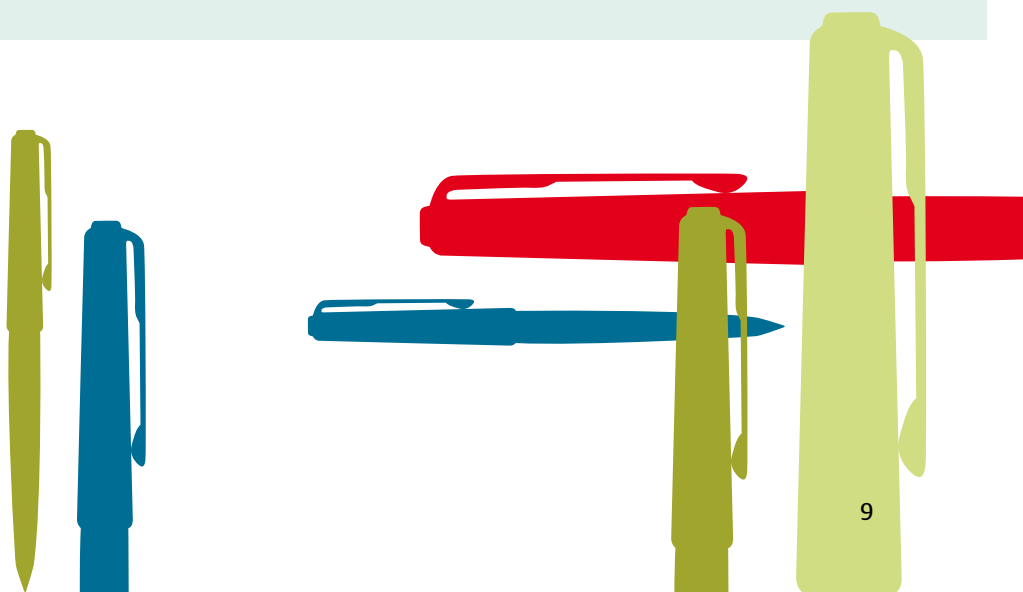
Udbudsplanen skal udarbejdes på baggrund af input fra ministerområderne. Til brug herfor skal hvert ministerområde gøre rede for, hvilke indkøbsområder de forventer at skulle udbyde i det kommende år. Formålet med udbudsplanen er at skabe grundlag for, at der til stadighed sker en vurdering af, hvilke indkøbskategorier der med fordel vil kunne indkøbes fællesstatsligt, tværministerielt, gennem SKI, ved udbud på de enkelte ministerområder eller ved udbud i den enkelte institution på et ministerområde. Desuden kan udbudsplanen sikre, at kendskabet til kommende eller igangværende udbud udbredes.

3. Alle indkøb, der er dækket af fællesstatslige aftaler i Statens Indkøbsprogram, skal foretages på disse aftaler. Overholdelsen heraf monitoreres ved en kvartalsvis gennemgang af indkøbsdata fra ministerområderne.

I takt med gennemførelsen af Statens Indkøbsprogram er en stigende andel af det samlede fællesstatslige indkøb dækket af fællesstatslige indkøbsaftaler. Efterlevelse af kravet om, at alle indkøb, der er dækket af aftaler rent faktisk også sker på disse aftaler, den såkaldte compliance, får dermed øget betydning. Der arbejdes fortløbende på at standardisere, smidiggøre og forenkle indkøbsregistreringen. Se i øvrigt temaet ”Dokumentation af fælles aftaler” på www.statensindkob.dk

4. Enhver statslig institution skal, hvor det er muligt og økonomisk fordelagtigt, benytte elektronisk handel til indkøb.

Det er fortsat et vigtigt led i effektivisering af indkøbsprocessen, at staten udnytter de muligheder, som e-handel og e-handelsværktøjer giver. Elektronisk indkøb i staten er allerede godt på vej. Økonomistyrelsen har igangsat et projekt med henblik på at indkøbe et fælles system til understøttelse af indkøbs- og fakturaprocessen for de statslige myndigheder – det såkaldte IndFak. Med systemet vil de statslige institutioner – i takt med systemets implementering – få et redskab, der dels kan understøtte en effektiv tilrettelæggelse af de digitale indkøbsprocesser og lette den overordnede styring af indkøbet og dels vil kunne integreres med institutionernes økonomisystemer og dermed understøtte effektiviseringen af indkøb. Systemet vil i øvrigt understøtte Økonomistyrelsens anbefalinger til en effektiv tilrettelæggelse af indkøbs- og fakturaprocessen. Anbefalingerne findes i vejledningen: ”Best Practice for Digitale indkøb”.

Generelt for indkøb både centralt og decentralt gælder naturligvis, at indkøbet skal foretages i overensstemmelse med de regler, retningslinjer, vejledninger m.v., der er relevante for det konkrete indkøb. Det drejer sig om både generelle regler, retningslinjer m.v. for indkøb, herunder udbudsreglerne, og mere produktspecifikke regler vedr. f.eks. miljø, samfundsansvar, energieffektivitet m.v.

Den myndighed, der er ansvarlig for indkøbet, er ligeledes ansvarlig for, at relevante regler, retningslinjer m.v. overholdes.

Indkøbspolitikken, herunder de specifikke temaer, omfatter regler, retningslinjer, vejledninger m.v., der generelt vil være relevante i forbindelse med indkøb. Da der er stor forskel på de produkter, som ministerierne indkøber, vil der dog i sagens natur kunne være regler m.v. vedr. konkrete områder, der ikke fremgår af indkøbspolitikken.

Oplysning om regler, retningslinjer, vejledninger m.v., der kan være relevante for et konkret indkøb, må i øvrigt indhentes hos den myndighed, der har ressortansvaret, og dermed ansvaret for regelfastsættelsen på det pågældende område.

TEMAER I STATENS INDKØBSPOLITIK

Foruden de overordnede mål for og krav til det statslige indkøb består Statens Indkøbspolitik af en række temaer. Temaerne udgør et dynamisk element i Statens Indkøbspolitik. Via temaerne vil indkøbspolitikken efter behov kunne opdateres med nye anbefalinger, inspiration og gode råd m.v.

Statens Indkøbspolitik vil dermed løbende være opdateret i forhold til udviklingen i relevante regelsæt, fx vedrørende samfundsansvar (CSR), grønne indkøb m.v. Desuden vil indkøbspolitikken kunne fungere som én fælles indgang til relevant information for de indkøbsansvarlige i staten. Endelig vil enkelte temaer fungere som vejledning til kravene fastsat i ”Cirkulære om indkøb i staten”.

Temaerne justeres og revideres efter behov. De aktuelle temaer under Statens Indkøbspolitik er følgende:

- Fordeling af opgaver på indkøbsområdet.
- Dokumentation af brug af fælles indkøbsaftaler.
- Samfundsansvar (menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption).

For hvert tema findes på www.statensindkob.dk en kort tekst til beskrivelse af temaet og med angivelse af eventuelle krav på området, anbefalinger, best practise, gode råd osv. Der opstilles ikke nye krav til ministerområdernes indkøb i temaerne. Der vil efter behov blive udarbejdet nye temaer, herunder fx om kontraktstyring, elektroniske indkøb og køb af konsulentytelser.

Her følger en kort introduktion til de enkelte temaer.

TEMA 1

Fordeling af opgaver på indkøbsområdet

I det nye ”Cirkulære om indkøb i staten” fastsættes det, at ministerområderne skal koordinere relevante indkøbsaktiviteter på sit ministerområde. Temaet i Statens Indkøbspolitik om fordeling af opgaver på indkøbsområdet uddyber cirkulærets regelfastsættelse på området.

Der kan som udgangspunkt skelnes mellem:

- Det fællesstatslige indkøb – indkøb for hele staten, typisk i form af forpligtende aftaler i Statens Indkøbsprogram.
- Det tværministerielle indkøb – indkøb, der koordineres på tværs af flere ministerområder.
- Indkøb på ministerområdeniveau – indkøb, der sker koordineret for institutionerne på et ministerområde, fx af koncernindkøbsfunktionen.
- Indkøb på institutionsniveau – indkøb der sker på enkeltinstitutionsniveau.

Som udgangspunkt vil der som minimum være opgaver og dertil knyttede kompetencebehov i relation til henholdsvis indkøb på koncernniveau og institutionsniveau, som angivet i tabel 1.

Indkøbsfunktionernes opgaver og kompetencer

Koncernindkøbsniveau	Institutionsniveau
Opgaver, der SKAL varetages	Opgaver, der SKAL varetages
Medvirken til gennemførelse af Statens Indkøbsprogram	Registrering og validering af indkøbsdata
Kommunikation til ministerområdets institutioner om Statens Indkøbsprogram	Kommunikation til koncernindkøbsniveauet om erfaringer med aftalerne/leverandørerne i Statens Indkøbsprogram
Samarbejde med Statens Indkøb, herunder deltagelse i Koncernindkøberforum (KIS)	Indkøbsplanlægning for institutionen
Samarbejde med øvrige KIS'ere i staten	First level kontakt til leverandører
Kvartalsvis godkendelse af, at indkøbsdata fra ministeriets økonomisystem er konsoliderede og tilgængelige for Statens Indkøb samt overvågning af compliance.	Anvendelse af IT-systemer til indkøb
Bidrag til udarbejdelse af årlig udbudsplan	Operationelt indkøb
Indkøbsplanlægning for ministerområdet	Kvalitetssikring af anvendelse af indkøbskoder
Kontraktstyring for ministerområdet	
Styring og anvendelse af IT-systemer til indkøb	
Kompetencebehov	Kompetencebehov
Viden om strategisk indkøb	Operationelle indkøbsfærdigheder (ordrefølgelse, bestilling, modtagelse, fakturahåndtering m.v.)
Viden om kontraktsret og udbudsret	Evne til at foretage indkøbsrapportering
Viden om e-indkøbsprocesser	Forhandlingsteknik, first level
Forhandlingsteknik	Evne til e-indkøb

Temaet om fordeling af opgaver på indkøbsområdet kan ses på www.statensindkob.dk

TEMA 2

Dokumentation af brug af fælles indkøbsaftaler

Som opfølgning på anvendelsen af aftalerne i Statens Indkøbsprogram gennemgår Statens Indkøb i Økonomistyrelsen hvert kvartal ministeriernes indkøb. Opfølgningen på indkøbsdata skal sikre, at de fælles forpligtende aftaler anvendes som forudsat.

I temaet beskrives retningslinjer for registrering og konsolidering af indkøbsdata, og der opstilles anbefalinger for tilrettelæggelsen af denne.

Temaet om dokumentation kan ses på

www.statensindkob.dk/indkobsrapportering

TEMA 3

Samfundsansvar og grønne indkøb (menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption)

Temaet ”Samfundsansvar og grønne indkøb” dækker over varetagelsen af det, som ofte kaldes CSR (Corporate Social Responsibility) og giver samtidig en overordnet vejledning om miljøhensyn (grønne indkøb). Formålet med temaet er dels at give overblik over eksisterende regler, der omhandler samfundsansvar, dels at samle relevante anbefalinger og links vedrørende samfundsansvar i indkøb. Temaet indeholder således både henvisninger til gældende regler og gode råd og anbefalinger.

Temaet om samfundsansvar kan ses på

www.statensindkob.dk/samfundsansvar

STATENS INDKØBSPROGRAM

Historisk set har indkøb i staten været varetaget på forskellige måder. Udviklingen i de seneste 15 år er sammenfattet i nedenstående tabel.

Sammenfatning af udviklingen i styringen af statens indkøb de seneste 15 år

1992–1994	1994–2002	2002–2006	2006–2008	2009
Direktoratet for Statens Indkøb	1994 Oprettelse af SKI 1999 Cirkulære om indkøb i staten	Regeringens Moderniseringsprogram	Statens Indkøbsprogram	Statens Indkøbsprogram fortsættes
Begrænset standardisering	Centralt koordinerede aftaler om flyrejser, telefoni og datakommunikation	Effektiviseringsstrategi indeholdende indkøbspolitik + handlingsplan(er)	Standardisering	Statens Indkøbspolitik
Ingen koordinering	Introduktion af koncerntstyrings- tankegang	Krav om e-handel	Koordinering	Krav om koordinering af indkøb på koncerntniveau
Ingen forpligtelse	Ingen forpligtelse	Ingen forpligtelse	Forpligtelse	Statslig udbudsplan – og fortsat forpligtelse
	Mulighed for samling af indkøb via SKI	Mulighed for samling af indkøb via SKI	Mere end 20 fællesstatslige indkøbsaftaler	Fokus på tværministerielle indkøb som supplement til det fællesstatslige

Indtil 2006 var statens indkøb kun i relativt begrænset omfang koordineret mellem ministerområderne udover den samling af det offentlige købekraft, der lå hos SKI.

Regeringen besluttede blandt andet på den baggrund i foråret 2006, at Finansministeriet skulle iværksætte en analyse af det statslige indkøb. Analysen viste, at der var et betydeligt potentiale for effektivisering af det statslige indkøb. Eksempelvis blev det påvist, at forskellige statslige institutioner betalte vidt forskellige priser på produkter med samme producent og samme varenummer.

Eksempler på fundne prisforskelle

Varetype	Højeste pris (kr.)	Laveste pris (kr.)	Prisforskel (pct.)
Printertoner	688	340	51
Kontorstol (standard)	2.900	2.220	23
Bærbar PC (standard)	8.611	4.314	50

Kilde: McKinsey & Company: Effektivisering af det statslige indkøb, marts 2006

Omtrent samtidig med Finansministeriets analyse offentliggjorde Rigsrevisionen i april 2006 beretningen Staten som indkøber. I beretningen konkluderede Rigsrevisionen, at ”Staten erhverver ikke i tilstrækkelig grad varer og tjenesteydelser under hensyntagen til sparsommelighed”, og ”... myndighederne kan opnå besparelser ved i højere grad, på forhånd, at forpligte sig til at købe en vis mængde samt ved at koordinere og standardisere deres indkøb”.

På baggrund af Finansministeriets analyse blev det endvidere skønnet, at der samlet set ville kunne spares 10 pct. på det fællesstatslige indkøb – det vil sige de varer og ydelser, som alle institutioner på tværs af fagområder indkøber, fx it-udstyr, møbler, kontorvarer m.v.

Finansministeriets analyse pegede desuden på, at det var nødvendigt at skabe en central projektorganisation for at realisere potentialet. Endelig fremhævede både Rigsrevisionens beretning og Finansministeriets analyse ulemperne ved, at der ikke, hverken i de enkelte ministerområder eller for staten som helhed, var overblik over det samlede indkøb, dvs. hvad der blev indkøbt til hvilke priser.

Finansministeriets analyse og Rigsrevisionens beretning pegede således begge på behovet for og potentialet ved en styrket indsats for effektivisering af indkøb i staten. Regeringen traf blandt andet på den baggrund beslutning om at igangsætte Statens Indkøbsprogram og etablere Statens Indkøb (tidligere Indkøbssekretariatet). Indkøbsprogrammets formål er at understøtte og forankre en effektivisering af det statslige indkøb. Statens Indkøbsprogram udrulles i faser. I hver fase er der efter udbud blevet indgået en række centrale indkøbsaftaler om en række varer og tjenesteydelser, som indkøbes af alle statslige institutioner.

Både i forbindelse med forberedelsen og implementeringen af de fællesstatslige aftaler koordinerer Statens Indkøb med ministeriernes koncernindkøbere, der bidrager med detailviden om indkøbsområdet og sikrer forankring af aftalerne på ministerområdeniveau.

Indkøbsprincipper

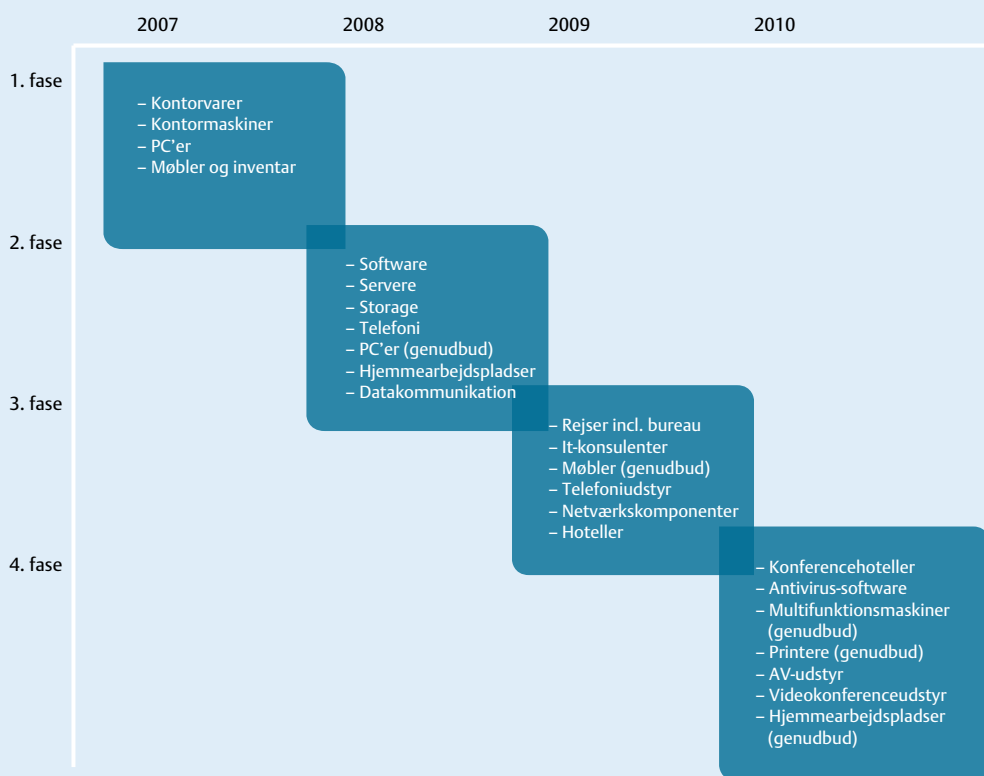
Principperne bag Statens Indkøbsprogram er at opnå effektiviseringer ved:

- **Standardisering:** Indkøbet standardiseres til færre produkter.
- **Koordinering:** Varekøbet skal samles på færre leverandører.
- **Forpligtelse:** De statslige institutioner forpligtes til at benytte de indgåede indkøbsaftaler.

Alle tre principper bidrager til at sikre stordriftsfordele og gennemsigtighed for leverandørerne, hvilket resulterer i lavere priser på de efterspurgte varer og tjenesteydelser.

De statslige indkøbsaftaler indgås efter en såkaldt faseplan. Første fase var indkøb af bl.a. pc'er og kontorartikler. Anden fase var indkøb af bl.a. telefoni og it-infrastruktur samt genudbud af pc'er. Tredje fase omfattede bl.a. flyrejser, netværkskomponenter og it-konsulentydelse. Fjerde fase – der indeholder conferencefaciliteter, software, kontormaskiner, AV-udstyr og videokonferenceudstyr samt hjemmearbejdspladser – har kontraktstart 1. januar 2010. Yderligere faser er under planlægning.

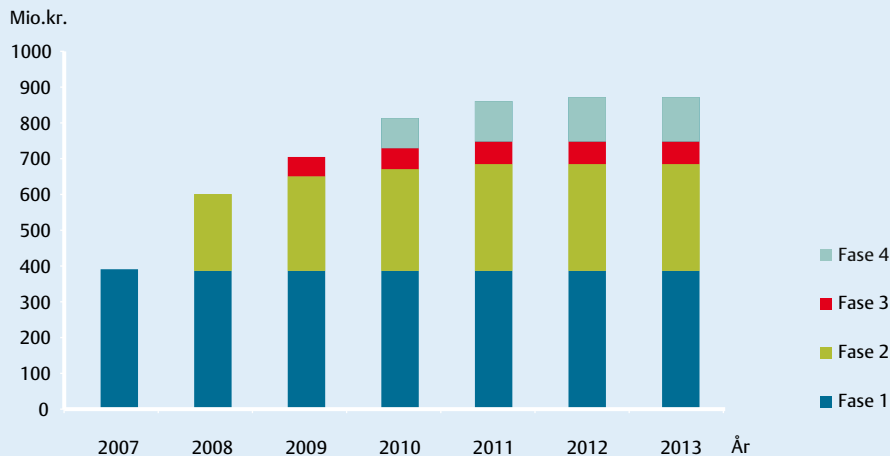
Faserne i Statens Indkøbsprogram

Indkøbsaftalerne har resulteret i betydelige effektiviseringer af det statslige indkøb. Første fase resulterede i en effektivisering på ca. 400 mio. kr. årligt svarende til en effektivisering på ca. 40 pct. af det fællesstatslige indkøb på de pågældende indkøbsområder.

Anden fase resulterede i en effektivisering på ca. 220 mio. kr. i 2008, svarende til ca. 40 pct. af det fællesstatslige indkøb. Tredje fase resulterede i en effektivisering på over 50 mio. kr. i 2009, svarende til ca. 14 pct. af det fællesstatslige indkøb. Fjerde fase har resulteret i en effektivisering på ca. 80 mio. kr. i 2010. Derudover stiger effektiviseringerne som følge af den løbende indfasning. Den samlede effektivisering som følge af de første fire faser er således ca. 800 mio. kr. i 2010.

Effektiviseringer i staten som følge af Statens Indkøbsprogram

Hertil kommer effektiviseringer i de statslige selvejende institutioner, der har mulighed for at tilmelde sig aftalerne i Statens Indkøbsprogram. Endelig er der realiseret effektiviseringer i de kommuner, der har valgt at tilmelde sig aftaler i Statens Indkøbsprogram.

Gevinst ved effektivt indkøb af pc'er

I første og anden fase af statens indkøbsprogram blev der gennemført udbud af pc'er. Ved det første udbud blev der umiddelbart prisfald på 46 pct. i forhold til de priser, de statslige institutioner hidtil havde betalt. Ved det andet udbud året efter blev der effektiviseret for yderligere 19 pct. samtidig med, at produkterne blev bedre.

Inden udbuddene foretog man en grundig analyse af pc-behovet til statslige kontorarbejdspladser og fandt frem til at behovet kunne opgøres til syv standardiserede typer af pc'er, som alle relevante leverandører kunne levere. Selv om der blev indgået en flerårig rammekontrakt med tre leverandører, var der stadig behov for løbende at konkurrenceudsætte priserne og udnytte de generelt faldende priser i markedet. Derfor foregår indkøbet primært gennem e-auktioner.

På e-auktioner kan de tre leverandører ca. fire gange årligt byde på, hvem der skal levere de forskellige kategorier af maskiner til hele staten. Da alle producenternes maskiner lever op til de omfattende krav til funktion, kvalitet, ydelse, energiforbrug m.v., er det kun prisen, der tæller. Den billigste leverandør i hver kategori vinder leverancen til hele staten. Ved køb på auktionerne sikres staten prisreduktioner på yderligere 20–25 pct. Den samlede effektivisering er således omkring 65 pct. i forhold til, hvad de statslige kunder betalte før aftalen. Samtidig har maskinerne fulgt markedsudviklingen og er blevet hurtigere, bedre og mere miljøvenlige.

SKI (Statens og Kommunernes Indkøbs Service A/S) bidrager ligeledes til effektiviseringen af det statslige indkøb. SKI gennemfører EU-udbud på vegne af offentlige og halvoftentlige institutioner og indgår rammeaftaler på en lang række indkøbsområder

Indkøb, der ikke er dækket af de fællesstatslige aftaler i Statens Indkøbsprogram, vil i mange tilfælde kunne ske på en af SKI's mange aftaler. Derigennem løftes udbudspligten, og den enkelte institution skal ikke selv gennemføre et tidskrævende og ofte dyrt EU-udbud, ligesom den enkelte institution sparer udgifter til administration.

SKI's rammeaftaler er i modsætning til de fællesstatslige aftaler i Statens Indkøbsprogram ikke forpligtende for kunderne. SKI stiller et tilbud til rådighed, som den enkelte kunde frit kan vælge at benytte. SKI har i den forbindelse fokus på at sikre, at kundernes behov og efterspørgsel dækkes. Dette forudsætter, at SKI indgår mange og forskelligartede rammekontrakter med forholdsvis stor variation i de tilbudte løsninger og produkter. Det betyder også, at SKI's indkøbsaftaler ofte er mindre standardiserede end aftalerne i Statens Indkøbsprogram.

De statslige institutioner skal for så vidt angår de indkøbskategorier, der ikke er dækket af de fællesstatslige aftaler, løbende vurdere, om det er effektivt og lønsomt at købe ind på en rammekontrakt hos SKI, eller om indkøbet ud fra en totaløkonomisk betragtning kan gennemføres mere omkostningseffektivt ved for eksempel at gennemføre egne eller tværministerielle, koordinerede udbud med et garanteret volumen.

Endelig har SKI en central rolle i forhold til kommunerne, der ligeledes er store kunder hos SKI. SKI bidrager således til at understøtte en fortsat effektivisering af det kommunale indkøb.

YDERLIGERE INFORMATION

Denne publikation har givet en introduktion til Statens Indkøbspolitik.

Hele Statens Indkøbspolitik findes på www.statensindkob.dk/indkobspolitik. Her findes gennemgang af mål og krav på indkøbsområdet samt de tilknyttede temaer. Indkøbspolitikken vil blive opdateret efter behov, således at den afspejler eventuelle ændringer indenfor området.

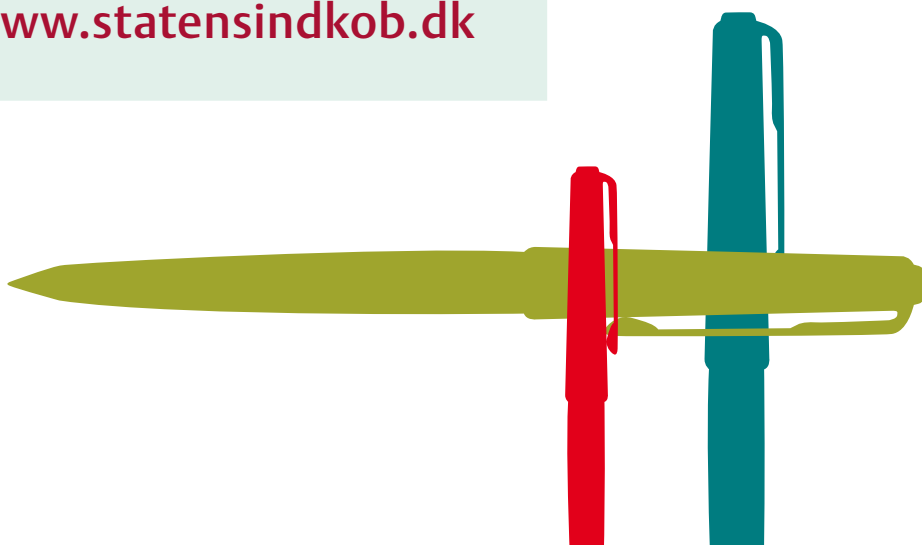
Der kan findes yderligere vejledning til indkøb i Finansministeriets Økonomisk Administrative vejledning: www.oav.dk

Der kan findes en oversigt over gældende regler og lovgivning på udbudsområdet på konkurrencestyrelsens hjemmeside: www.konkurrencestyrelsen.dk/udbudsomraadet/

Miljøministeriets miljøvejledninger giver overblik over miljø- og energikrav i indkøb. Se mere her www.miljoevejledninger.dk/

Statens Indkøb i Økonomistyrelsen kan kontaktes i tilfælde at spørgsmål på mailadressen oesrs@oes.dk

www.statensindkob.dk

Design: BGRAPHIC
Tryk: Sangill Grafisk
Marts 2010

ØKONOMISTYRELSEN

Økonomistyrelsen
Landgreven 4
Postboks 2193
1017 København K
T 3392 8000
www.oes.dk